

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis, in Epistolam D. Iacobi cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

guit mun-
dum Spiritus
sanctus.

1.Cor.11.

alius alium temerè iudicat, nemo seipsum. Nostros enim defectus cœ-
entes præterimus, in aliorum errata iusto plus oculati. Et hoc est quod gran-
de ad fieri impedimentum nobis & deuotionis & charitatis. Abstinete igitur
(per Deum vos obsecro) à iudicio alieno. Qui iudicare vult, seipsum iudi-
ceret. Si suspicione & phantasiæ opinionum iniquarum renitentibus & no-
lentibus inciderint, nolite eas confirmare, nolite recipere, abijcite. Incid-
se non nocet, modo displiceant, modo rejeccantur, modo eis non confen-
tetur. Habeat Dei seruus quasi in pacto ac fœdere cum Deo, neminem vult
iudicare. Hoc est, assuecat firmam de nemine sententiam admittere, tenet,
definire, aut pro vero concludere, esse eum malum, reprobum, aut letaliter
peccasse. Huiusmodi, inquam, iudicium in cor seruui Dei nunquam veniat.
In huiusmodi cogitatione nihil unquam concludendum, sed iudicio rela-
quendum diuino. Piè timere possumus, compati debemus, prudenterque
exhortari proximos, non autem eos iudicare, hoc est eorum animos: licet
eorum evidenter crimina, qua videmus mala, non laudanda, sed damnata
sint. Hoc si fecerimus, magna nobis semper erit pax & tranquillitas
cordibus nostris. Ad laudem Domini nostri Iesu Christi, qui est benedictus
in secula, Amen.

DOMINICA IIII. POST OCTAVAS PA-

schæ: quæ dicitur Dominica rogationum.

Epistola, B. Iacobi, Cap. I.

Stote factores verbi, & non auditores tantum, fallentes vosmetipsos. Quia si quis auditor est verbi, & non factio, hic comparatur viro consideranti vulnus nativitatis sua in speculo. Consideravit enim se & abiit, & statim oblitus est qualis fuerit. Qui autem perficerit in lege perfecta libertatis, & permanenter, non auditor obliniosus factus, sed factio operis, hic beatus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiosum esse, non refranans linguam suam, sed seducens suum, huius vana est religio. Religio munda & immaculata apud Deum. Patrem hoc est: Visitare pupilos & viduas in tribulatione eorum, & imma-
colum se custodire ab hoc seculo.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

In hac tempora respexisse putandus est Apostolus Iacobus, quando han-
scriptis epistolam. Siquidem paſſum iam omnes scripturas legere vo-
lunt, adeo ut orator quoque & faber in lingua habeat vernacula, quod
ex scripturis legat. Quamuis autem legere cupiant omnes, audireque ver-
bum Dei videantur, nulla tamen recipitur apud illos deuotio, nulla chari-
tas: nec ideo legunt, ut eadem faciant. Studium igitur hoc hominum vanitez-
tem, curiositatemque habet, non charitatem. Nam si haberet charitatem,
non fore illa ociosa, sed operaretur ea, quæ didicit Dei esse mandata Deo:
ve beneplacita, inuenienturque ibi fructus spiritus, non opera carnis. Di-
cit itaque: Ertoe factores verbi diuini, & non auditores tantum, fallente-

210

aciformis, puta credere Christum sic docuisse, vbi tamen nihil aliud sequitur. Non enim, vt Paulus ait, *auditores legis iusti sunt apud Deum, sed facti rei legi iusti sic abuntur.* Et à Christo dicitur. *Seruum qui cognovit voluntatem Domini iusti & non fecit, plegu' capabili multis.* Et idem hic Iacobus: *Sciendi bonum & non sufficiente peccatum est illi.* Sequitur: Quia si quis auditor est verbi, & non factor diuinæ iussionis, comparabitur homini, vultum suum corporalem intuenti in speculo, cuius dum contemplatur similitudinem, seu imaginem, mox postquam abierit, oblitus est, qualis fuerit. Nam huiusmodi contemplatio corporalis, quemadmodum est vana, & infructuosa, ita vanum est quoque audire diuinam scripturam, audire verbum Dei, eiusq; præcepta, & opera nihil horum implere, nihil inde fieri meliorem. Qui autem perficerit in lege perfecta, perfectus libertatis, & tam ipsam legem, quam seipsum, hoc est, suam imperfectionem, atque dissimilitudinem ad legem Euangelicam comparans, penitus perlustrauerit, atque in huiusmodi legis meditatione permanferit, eluriens & striens insitum, non obliniosus auditor, sed opere, quod lex iuber Euangelica, executor factus, hic beatus in opere suo erit. Vide quia hic legem Euangelicam ad differentiam legis antiquæ vocas legem libertatis. Profecto non aliam ob rem, quam quia lex Euangelica est lex charitatis & gratia, qua sponte, liberati volitate seruitur Deo. Lex enim vetus timoris erat, quæ cogebat per poenas. Quapropter, vt A. *Hebr. 7.* apostolus ait, ad perfectum nihil deucebat. Euangelica vero lex, vt dictum est, *verz libertatis, aut perfectæ libertatis.* Quod Apostolus confirmat Romanis scribens: *Non enim accepisti spiritum seruitutis aerumn timore, sed accepisti spiritum adoptionis.* Vbi autem iste spiritus, ibi & libertas: *qua libertate Christus nos liberavit.* Vide præterea quomodo Lutheranos præuidens Iacobus, tam manifestè explicet, quam velit dicere libertatem Euangelicam, non eorum, qui libertate aburuntur in occasionem carnis, servi miseræ corruptionis & peccati. Quorum libertas non Christiana est, sed prorsus impia omnipotenti seruitute humana abiectior, turpiorq; Ideo dicit Iacobus, non obliniosus auditor, sed factor operis. Qui legem Euangelicam perspiciens, & se tanquam in speculo videns, atque iuxta legem tanquam ad normam se vindicē cōponens, propter mundi curas non mox iterum fuerit legis oblitus, sed legem in se viuendo expresserit, hic beatus in facto suè erit: non præterea quid legem audierit, sed quid moribus in se eam præstiterit. Proinde Salvator: *Si haec scitis, inquit, beataveritis, si feceritis ea.* Vult autem præterea *Ivan. 15.* ostendere, non vsquequa religiosum quemuis dicendum, quamuis legem videatur seruare perfecta libertatis, nisi etiam linguam suam ab impudico, à turpi, à detractorio, contumelioso, & ab omni malo verbo refranauerit. Præterea sequitur: Si quis putat se religiosum esse, aut Dei seruum deuotum, non refranans linguam suam à mendacijs, periurijs, alijsq; malis sermonibus, frustra se religiosum putat, seducens cor suum, ne videat periculum suum, atque peccatum. Quare huius vana est religio? quia non operatur ei salutem. Religio munda & immaculata apud Deum & Patrem nostrum calidem hæc est: Visitare pupilos & viduas, vt pote parentū, aut maiorum solatio orbatos in tribulatione eorum, eisdemq; consolari, iuicare, atque pro virili per opera misericordia illis succurrere. Quæd Chri-

Matth. 25.

Rus quoque suadens: *Quicquid inquit, vni ex min'is mei fecisti, tibi facta.*
Et nihil minus immaculatum se custodire ab hoc seculo, hoc est, cauere ho-
minum vitiosorum, ac mundi amicorum corruptiones, quae mundi sunt,
ea non appetere, neminemque scandalizare.

EXEGESIS EVANGELII EIVS DEM

Dominice, Ioannis XVI.

Ineffabilis est Dei bonitas, quae non solum dona sua nobis largitur, sed
offert etiam, imo hortatur ut petamus, simul promittens, si quid pen-
simus Patrem in ipsis nomine, dabit nobis Pater. Iuber autem ut pet-
mus, quia delectat eum nobis bene facere, delectat cum seipsum nobis &
sua dona communicare. Posset quidem dare nobis non rogatus, sed non ex-
pedit nobis, ut omnia recipiamus non orantes, quia indignis, ac quasi ini-
mis dona sua largiretur. Quamobrem vult rogari, non ob aliud, quam ut
desiderio nostro excitato, dignè accipiamus, quae ipse præsto est nobis de-
re. Dicit ergo:

Amen amen dico vobis: Si quid petieritis Patrem in no-
mine meo, dabit vobis.

Mal. 1:11.

Ephes. 2.

Iacob. 1.

Quod Christus nos hortatur ad petendum, promittitque nos non gr-
atis esse petituros, sed desiderijs nostris, si tamen iusta fuerint, hoc est, finis
circumstantijs fuerint vallata, quae infra dicentur, se satisfacturum: non alia
huius est ratio, quam quod bonus est, & in æternum misericordia eius. Di-
ligit enim nos, & nobis date vult non solum sua dona, verum etiam lo-
ipsum. Quod ut non minus iuste, quam misericorditer faciat, vult ro-
gari a nobis. Est enim non tam misericordia, quam iustitia porosissimum, li-
beralissimum, ditissimum, atque clementissimum munus dare oranti, quo-
modo iustissimum quoque est, egenum, miserum, atque orantem a diu
exaudiri. Deus autem cum sit atque iuste & misericors, quomodo non ti-
cet iustitiam sine misericordia, ita nec misericordiam facit, nisi cum iusti-
tia. Quantæ autem sit misericordia, querere etiam & constituere filii occi-
fiones miserendi, atque facere sibi causam, propter quam sibi congruat ista
misereri, vos filij expedite. Hoc namque loco id ipsum nobis omnibus ge-
neratim facit, ut interim taceam, quæ cum hominibus multis agit singula-
riter. Nam suader nobis, ut orantes petamus, hoc est, ut ad miserandum, &
iuste dandum ipsum cogamus. *Datus est natusque in misericordia in omnes, qui*
innocent illum: neque pauperior vbi dederit, neque vbi negauerit, editio;
Quamobrem ne gratis nos rogasse, & nihil accipisse causemur, adiunxitiu-
ramentum, Amen amen. Quo verbo virut, achi diceret: Verè verè, aut in
veritate ita dico vobis. Voluit enim hoc iurādi modo securos reddere nos,
& confidentiam nostram excitare, ac credere impossibile futurum, ut que-
quam salutiferum, aut saltem salutis, & profectui nostro spirituali non con-
trarium nobis negetur. Quantum enim confidimus, tantum impetramus:
ideo non solum ut oremus nos invitat, sed etiam ut fiduciam habeamus.
Fiducia enim est, quæ impetrat a Deo. Quapropter postule, inquit Iaco-
bus, in fide nihil habens. Quid autem nos vermiculi auderemus petere, quid